

Landsbygd 1970-2015

Antalet län minskade från 24 till 21

Landsbygdsbefolkningen ökade 1970-80 i 5 län, -80-90 i 8 län, -90-95 i 8 län, -95-00 i 7 län, -00-05 i 9 län, -05-10 i 6 län och 2010-2015 i 7 län.

Källa: SCB serien "Tätorter" fr.o.m. 1990 vart femte år. Tabellerna bifogade.

Sverige hade på 1960-talet slagit världsrekord i landsbygdsavfolkning med minskning med mer än en fjärdedel. I genomsnitt minskade landsbygdsbefolkningen 1980-2015 med 3 promille om året eller sammanlagt lite mindre än 10 procent. På 1980-talet ökade landsbygdsbefolkningen med 1,5 % och 2010-2015 minskade antalet, som bor på landet med 0 %.

Torgny Ekengard
Granshult 4
570 10 Korsberga
0702791948

Glesbygdens folkmängd ökar

För första gången sedan år 1880 ökar åter glesbygdsbefolkningen i absoluta tal. Med 1,43 miljoner invånare är den något mindre än hälften av landsbygdsfolkmängden år 1880, som var 3,67 miljoner invånare. Ökningen under 1980-talet var drygt 21 000 invånare. Detta beror till stor del på permanentning av boendet i fritidshusområden som fortfarande har kvar karaktären av fritidshusområden (>50 % fritidshus), och därmed förs till glesbygden. Glesbygdsfolkmängden ökar mest i Stockholms, Göteborgs och Bohuslän och angränsande län samt i Kopparbergs län. De län där glesbygdsfolkmängden minskat

mest under 1980-talet är Västerbottens, Kristianstads och Hallands län. Till en del beror förändringarna i glesbygdsfolkmängden på att en del tätorter numera har under 200 invånare och därmed förs till glesbygden. Å andra sidan kan en del av de 1990 nytillkomna tätorterna ha haft strax under 200 invånare år 1980.

I tabell 15 återfinns glesbygdens förändring kommunvis, där kommunerna sorterats efter procentuell ökning av glesbygdsfolkmängden under 1980-talet. Ett framträdande mönster är att många kommuner i Stockholms län hamnar högt upp på listan.

Tabell 8
Glesbygd, länsvis 1970, 1980 och 1990
Rural areas by county

Län	Glesbygdsfolkmängd			Folkökning antal		Folkökning %		Glesbygdsfolkmängd i procent av länets folkmängd		
	1970	1980	1990	1970–1980	1980–1990	1970–1980	1980–1990	1970	1980	1990
Hela riket										
Stockholms	52 262	59 998	72 246	7 736	12 248	14,8	20,4	3,5	3,9	4,4
Uppsala	45 485	46 450	53 214	965	6 764	2,1	14,6	20,9	19,1	19,8
Södermanlands	39 614	41 150	43 699	1 536	2 549	3,9	6,2	16,0	16,3	17,1
Östergötlands	70 073	63 390	65 189	-6 683	1 799	-9,5	2,8	18,3	16,1	16,2
Jönköpings	62 216	55 531	54 302	-6 685	-1 229	-10,7	-2,2	20,3	18,3	17,6
Kronobergs	51 524	46 961	45 221	-4 563	-1 740	-8,9	-3,7	30,9	27,0	25,4
Kalmar	66 846	59 682	58 105	-7 164	-1 577	-10,7	-2,6	27,8	24,7	24,1
Gotlands	25 962	25 530	25 562	-432	32	-1,7	0,1	48,3	46,1	44,8
Blekinge	37 275	32 495	33 301	-4 780	806	-12,8	2,5	24,3	21,1	22,1
Kristianstads	76 296	70 326	65 841	-5 970	-4 485	-7,8	-6,4	28,9	25,1	22,8
Malmöhus	92 494	79 849	78 219	-12 645	-1 630	-13,7	-2,0	12,9	10,7	10,0
Hallands	68 185	65 490	62 260	-2 695	-3 230	-4,0	-4,9	35,4	28,4	24,4
Göteborgs o Bohus	69 462	80 416	82 859	10 954	2 443	15,8	3,0	9,7	11,3	11,2
Älvsborgs	99 028	97 250	102 386	-1 778	5 136	-1,8	5,3	24,5	22,9	23,2
Skaraborgs	87 732	78 459	77 213	-9 273	-1 246	-10,6	-1,6	34,1	29,1	27,9
Värmlands	86 388	75 724	74 373	-10 664	-1 351	-12,3	-1,8	30,4	26,6	26,3
Örebro	47 833	45 901	48 112	-1 932	2 211	-4,0	4,8	17,3	16,7	17,7
Västmanlands	33 572	31 870	34 544	-1 702	2 674	-5,1	8,4	12,9	12,3	13,4
Kopparbergs	55 469	56 136	62 514	667	6 378	1,2	11,4	20,0	19,5	21,6
Gävleborgs	64 110	61 098	63 103	-3 012	2 005	-4,7	3,3	21,8	20,8	21,8
Västernorrlands	70 489	63 891	63 376	-6 598	-515	-9,4	-0,8	25,8	23,8	24,3
Jämtlands	58 250	49 476	48 330	-8 774	-1 146	-15,1	-2,3	46,5	36,6	35,6
Västerbottens	80 098	70 581	65 026	-9 517	-5 555	-11,9	-7,9	34,3	29,0	25,8
Norrbottnens	61 103	49 294	49 020	-11 809	-274	-19,3	-0,6	23,9	18,4	18,6
Hela riket	1 501 766	1 406 948	1 428 015	-94 818	21 070	-6,3	1,5	18,6	16,9	16,6

Glesbygdens folkmängd minskar

Under 1980-talet ökade glesbygdsbefolkningen för första gången sedan år 1880 i absoluta tal. Under början av 1990-talet redovisas åter en mindre minskning, men detta beror helt och hållet på en omklassificering av vissa småorter till tätorter. Om de 73 småorter som år 1990 hade över 200 invånare och som redovisas i tabell I ovan hade förts till tätorter i stället för till glesbygd, har glesbygden i själva verket ökat med 12 000 invånare. Med 1,42 miljoner invånare är den nu något mindre än hälften av landsbygdsfolkmängden år 1880, som var 3,67 miljoner invånare. Ökningen under 1980-talet berodde till stor del

på permanentning av boendet i fritidshusområden som fortfarande hade kvar karaktären av fritidshusområden (>50 % fritidshus), och därmed fördes till glesbygden. Nu har många sådana områden omklassificerats, vilket har lett till ett intryck av en minskning av glesbygdens folkmängd under början av 1990-talet. Gles-bygdsfolkmängden ökar framförallt i Mälardalen. De län där glesbygdsfolkmängden minskat mest under 1990-talet är Göteborgs och Bohus län, Kopparbergs län, Hallands län och Kalmar län. I dessa län finns många nya tätorter.

I tabell 15 återfinns glesbygdens förändring kommunvis.

Tabell 8 Glesbygd, länsvis 1980, 1990 och 1995

Rural areas by county

Län	Glesbygdsfolkmängd			Folkökning antal		Folkökning %		Glesbygdsfolkmängd i procent av länets folkmängd		
	1980	1990	1995	1980-1990	1990-1995	1980-1990	1990-1995	1980	1990	1995
Hela riket										
Stockholms län	59 998	72 246	74 320	12 248	2 074	20,4	2,9	3,9	4,4	4,3
Uppsala län	46 450	53 214	55 711	6 764	2 497	14,6	4,7	19,1	19,8	19,3
Södermanlands län	41 150	43 699	46 062	2 549	2 363	6,2	5,4	16,3	17,1	17,8
Östergötlands län	63 390	65 189	66 689	1 799	1 500	2,8	2,3	16,1	16,2	16,0
Jönköpings län	55 531	54 302	54 295	-1 229	-7	-2,2	0,0	18,3	17,6	17,4
Kronobergs län	46 961	45 221	44 526	-1 740	-695	-3,7	-1,5	27,0	25,4	24,7
Kalmar län	59 682	58 105	55 810	-1 577	-2 295	-2,6	-3,9	24,7	24,1	22,9
Gotlands län	25 530	25 562	24 877	32	-685	0,1	-2,7	46,1	44,8	42,8
Blekinge län	32 495	33 301	32 821	806	-480	2,5	-1,4	21,1	22,1	21,5
Kristianstads län	70 326	65 841	65 336	-4 485	-505	-6,4	-0,8	25,1	22,8	22,2
Malmöhus län	79 849	78 219	76 977	-1 630	-1 242	-2,0	-1,6	10,7	10,0	9,4
Hallands län	65 490	62 260	59 819	-3 230	-2 441	-4,9	-3,9	28,4	24,4	22,2
Göteborgs och Bohus	80 416	82 859	78 550	2 443	-4 309	3,0	-5,2	11,3	11,2	10,2
Älvsborgs län	97 250	102 386	102 621	5 136	235	5,3	0,2	22,9	23,2	22,8
Skaraborgs län	78 459	77 213	76 561	-1 246	-652	-1,6	-0,8	29,1	27,9	27,4
Värmlands län	75 724	74 373	74 897	-1 351	524	-1,8	0,7	26,6	26,3	26,4
Örebro län	45 901	48 112	49 409	2 211	1 297	4,8	2,7	16,7	17,7	17,9
Västmanlands län	31 870	34 544	36 358	2 674	1 814	8,4	5,3	12,3	13,4	13,9
Kopparbergs län	56 136	62 514	60 035	6 378	-2 479	11,4	-4,0	19,5	21,6	20,7
Gävleborgs län	61 098	63 103	62 979	2 005	-124	3,3	-0,2	20,8	21,8	21,8
Västernorrlands län	63 891	63 376	61 901	-515	-1 475	-0,8	-2,3	23,8	24,3	24,0
Jämtlands län	49 476	48 330	47 569	-1 146	-761	-2,3	-1,6	36,6	35,6	35,1
Västerbottens län	70 581	65 026	63 375	-5 555	-1 651	-7,9	-2,5	29,0	25,8	24,3
Norrbottnens län	49 294	49 020	48 313	-274	-707	-0,6	-1,4	18,4	18,6	18,2
Hela riket	1 406 948	1 428 015	1 419 811	21 067	-8 225	1,5	-0,6	16,9	16,6	16,1

Befolkning utanför tätorter

År 2000 uppgick befolkningen utanför tätort till 16 procent av landets befolkning. Antalet boende utanför tätort minskade i riket totalt med 1 880 personer eller 0,1 procent jämfört med 1995. I de flesta länen har folkmängden utanför tätort minskat. Inom några län har dock befolkningen utanför tätort ökat, detta gäller främst Stockholms län med en ökning på 13 procent. Av totala folkmängden i Stockholms län bodde knappt 4 procent utanför tätort. Andelen boende utanför tätort var högst i Gotlands län (43 procent) och i Jämtlands län (35 procent). Både andelen och antalet boende utanför tätort har ökat i Stockholms -, Uppsala -, Södermanlands - och Östergötlands -län mellan 1995 och 2000.

Karta 2 visar förändringar i befolkning utanför tätort per kommun.

Tabell M Befolkning utanför tätort 1990-2000 per län

Län	Befolkning utanför tätort			Förändring av folkmängd		Förändring i procent		Befolkning utanför tätort i procent av länets folkmängd		
	1990	1995	2000	1990-1995	1995-2000	1990-1995	1995-2000	1990	1995	2000
Stockholms	72 246	74 320	83 573	2 074	9 253	2,9	12,5	4,4	4,3	4,6
Uppsala	53 214	55 711	57 960	2 497	2 249	4,7	4,0	19,8	19,3	19,7
Södermanlands	43 699	46 062	47 482	2 363	1 420	5,4	3,1	17,1	17,8	18,5
Östergötlands	65 189	66 689	67 550	1 500	861	2,3	1,3	16,2	16,0	16,4
Jönköpings	57 795	57 835	58 094	40	259	0,1	0,4	17,8	17,5	17,7
Kronobergs	45 221	44 526	42 968	-695	-1 558	-1,5	-3,5	25,4	24,7	24,3
Kalmar	58 105	55 810	53 765	-2 295	-2 045	-3,9	-3,7	24,1	22,9	22,8
Gotlands	25 562	24 877	24 576	-685	-301	-2,7	-1,2	44,8	42,8	42,9
Blekinge	33 301	32 821	32 583	-480	-238	-1,4	-0,7	22,1	21,5	21,7
Skåne	144 060	142 313	142 152	-1 747	-161	-1,2	-0,1	13,5	12,8	12,6
Hallands	62 260	59 819	60 316	-2 441	497	-3,9	0,8	24,4	22,2	21,9
Västra Götalands	258 965	254 192	253 704	-4 773	-488	-1,8	-0,2	18,0	17,1	17,0
Värmlands	74 373	74 897	72 901	524	-1 996	0,7	-2,7	26,3	26,4	26,5
Örebro	48 112	49 409	49 283	1 297	-126	2,7	-0,3	17,7	17,9	18,0
Västmanlands	34 544	36 358	36 563	1 814	205	5,3	0,6	13,4	13,9	14,2
Dalarnas	62 514	60 035	58 445	-2 479	-1 590	-4,0	-2,6	21,6	20,7	21,0
Gävleborgs l	63 103	62 979	62 175	-124	-804	-0,2	-1,3	21,8	21,8	22,3
Västernorrlands	63 376	61 901	60 159	-1 475	-1 742	-2,3	-2,8	24,3	24,0	24,4
Jämtlands	48 330	47 569	45 142	-761	-2 427	-1,6	-5,1	35,6	35,1	34,8
Västerbottens	65 026	63 375	61 582	-1 651	-1 793	-2,5	-2,8	25,8	24,3	24,1
Norrbottens	49 020	48 313	46 958	-707	-1 355	-1,4	-2,8	18,6	18,2	18,3
Hela riket	1 428 015	1 419 811	1 417 931	-8 204	-1 880	-0,6	-0,1	16,6	16,1	16,0

Befolkning utanför tätorter

År 2005 uppgick befolkningen utanför tätort till 15,6 procent av landets befolkning. Antalet boende utanför tätort minskade i riket totalt med 2 355 personer eller 0,2 procent jämfört med 2000. I de flesta länen har folkmängden utanför tätort minskat. Inom några län har dock befolkningen utanför tätort ökat, detta gäller främst Stockholms län med en ökning på 4 procent och Uppsala län med en ökning på 3 procent. Av totala folkmängden i Stockholms län bodde lite över 4 procent utanför tätort. Andelen boende utanför tätort var högst i Gotlands län (43 procent) och i Jämtlands län (35 procent).

Karta 2 visar förändringar i befolkning utanför tätort per kommun.

Tabell L Befolkning utanför tätort 1995-2005 per län

Län	Befolkning utanför tätort			Förändring av folkmängd		Förändring i procent		Befolkning utanför tätort i procent av länets folkmängd		
	1995	2000	2005	1995-2000	2000-2005	1995-2000	2000-2005	1995	2000	2005
Stockholms	74 320	83 566	87 064	9 246	3 498	12,4	4,2	4,3	4,6	4,6
Uppsala	55 711	57 961	59 736	2 250	1 775	4,0	3,1	19,3	19,7	19,6
Södermanlands	46 062	47 484	47 292	1 422	-192	3,1	-0,4	17,8	18,5	18,1
Östergötlands	66 689	67 550	68 068	861	518	1,3	0,8	16,0	16,4	16,4
Jönköpings	57 835	58 108	58 123	273	15	0,5	0,0	17,5	17,7	17,6
Kronobergs	44 526	42 969	41 406	-1 557	-1 563	-3,5	-3,6	24,7	24,3	23,2
Kalmar	55 810	53 776	53 635	-2 034	-141	-3,6	-0,3	22,9	22,8	22,9
Gotlands	24 877	24 576	24 664	-301	88	-1,2	0,4	42,8	42,9	42,9
Blekinge	32 821	32 582	31 772	-239	-810	-0,7	-2,5	21,5	21,7	21,1
Skåne	142 313	142 139	143 537	-174	1 398	-0,1	1,0	12,8	12,6	12,3
Hallands	59 819	60 313	60 637	494	324	0,8	0,5	22,2	21,9	21,2
Västra Götalands	254 192	253 749	255 075	-443	1 326	-0,2	0,5	17,1	17,0	16,7
Värmlands	74 897	72 898	71 431	-1 999	-1 467	-2,7	-2,0	26,4	26,5	26,1
Örebro	49 409	49 425	49 144	16	-281	0,0	-0,6	17,9	18,1	17,9
Västmanlands	36 358	36 562	36 770	204	208	0,6	0,6	13,9	14,2	14,1
Dalarnas	60 035	58 447	56 903	-1 588	-1 544	-2,6	-2,6	20,7	21,0	20,6
Gävleborgs I	62 979	62 189	61 589	-790	-600	-1,3	-1,0	21,8	22,3	22,3
Västernorrlands	61 901	60 154	58 789	-1 747	-1 365	-2,8	-2,3	24,0	24,4	24,1
Jämtlands	47 569	45 146	43 666	-2 423	-1 480	-5,1	-3,3	35,1	34,8	34,4
Västerbottens	63 375	61 584	60 582	-1 791	-1 002	-2,8	-1,6	24,3	24,1	23,5
Norrbottnens	48 313	46 977	45 917	-1 336	-1 060	-2,8	-2,3	18,2	18,3	18,2
Hela riket	1 419 811	1 418 155	1 415 800	-1 656	-2 355	-0,1	-0,2	16,1	16,0	15,6

Befolkning utanför tätorter

År 2010 uppgick befolkningen utanför tätort till 14,9 procent av landets totala folkmängd. Antalet boende utanför tätort minskade med 15 196 personer eller 1,1 procent jämfört med 2005. I de flesta län har folkmängden utanför tätort minskat, men i några län har den ökat utanför tätort. Det gäller främst Hallands och Jönköpings län, där ökningen var 2,5 procent resp. 1,3 procent.

Den lägsta andelen boende utanför tätort har Stockholms län, med drygt 4 procent utanför tätort. Högst andel har Gotlands län (42 procent) och Jämtlands län (33 procent).

Tabell L. Befolkning utanför tätort 2000-2010, per län

Län	Befolkning utanför tätort		Förändring, antal invånare	Förändring, procent	Befolkning utanför tätort, procent av länets folkmängd	
	2005	2010	2005-2010	2005-2010	2005	2010
Stockholm	87 161	87 570	409	0,5%	4,6%	4,3%
Uppsala ⁹	65 062	65 487	425	0,7%	20,5%	19,5%
Södermanland	47 273	47 740	467	1,0%	18,1%	17,6%
Östergötland	68 035	67 179	-856	-1,3%	16,3%	15,6%
Jönköping	58 113	58 884	771	1,3%	17,6%	17,5%
Kronoberg	41 376	40 553	-823	-2,0%	23,2%	22,0%
Kalmar	53 613	52 435	-1 178	-2,2%	22,9%	22,5%
Gotland	24 389	23 796	-593	-2,4%	42,4%	41,6%
Blekinge	32 100	31 206	-894	-2,8%	21,3%	20,4%
Skåne	143 596	141 938	-1 658	-1,2%	12,3%	11,4%
Halland	60 534	62 082	1 548	2,6%	21,2%	20,7%
Västra Götaland	254 530	253 542	-988	-0,4%	16,7%	16,0%
Värmland	71 381	69 951	-1 430	-2,0%	26,1%	25,6%
Örebro	49 144	48 569	-575	-1,2%	17,9%	17,3%
Västmanland ¹⁰	31 365	31 396	31	0,1%	12,7%	12,4%
Dalarna	56 893	55 610	-1 283	-2,3%	20,6%	20,1%
Gävleborg	61 541	60 032	-1 509	-2,5%	22,3%	21,7%
Västernorrland	58 767	56 836	-1 931	-3,3%	24,1%	23,4%
Jämtland	43 660	42 611	-1 049	-2,4%	34,4%	33,6%
Västerbotten	60 544	58 163	-2 381	-3,9%	23,5%	22,4%
Norrbottnen	45 892	44 193	-1 699	-3,7%	18,2%	17,8%
Hela riket	1 414 969	1 399 773	-15 196	-1,1%	15,6%	14,9%

⁹ Inklusiv Heby kommun 2005

¹⁰ Exklusiv Heby kommun 2005

Befolkning utanför tätorter

År 2015 uppgick befolkningen utanför tätort till 13 procent av landets totala befolkning. Det är 1 procentenhet lägre än 2010. Antalet boende utanför tätort minskade med 5 400 personer under perioden 2010-2015.

I 7 av Sveriges 21 län hade befolkningen utanför tätort ökat. Störst var ökningen i Stockholms och Uppsala län. Bland de län där befolkningen utanför tätort minskade, var minskningen störst i Värmlands och Västernorrlands län.

Högst andel boende utanför tätort, jämfört med länets hela befolkning, hade Gotlands län, med 38 procent år 2015. Det är en minskning med 1 procentenhet sedan 2010. Lägst andel boende utanför tätort hade Stockholms län. Där bodde 3 procent av hela länets befolkning utanför tätort.

Tabell L. Befolkning utanför tätort 2010-2015, per län

Län	Befolkning utanför tätort		Förändring, antal invånare		Förändring, procent		Befolkning utanför tätort, procent av länets folkmängd	
	2010	2015	2010-2015	2010-2015	2010	2015	2010	2015
Stockholms län	67 694	71 383	3 689	5	3	3		
Uppsala län	63 303	65 364	2 061	3	19	18		
Södermanlands län	44 070	44 300	230	1	16	16		
Östergötlands län	65 035	65 040	5	0	15	15		
Jönköpings län	55 853	56 253	400	1	17	16		
Kronobergs län	41 105	40 846	-259	-1	22	21		
Kalmar län	49 292	48 827	-465	-1	21	21		
Gotlands län	22 450	21 746	-704	-3	39	38		
Blekinge län	26 296	26 014	-282	-1	17	17		
Skåne län	126 866	126 517	-349	0	10	10		
Hallands län	48 749	49 599	850	2	16	16		
Västra Götalands län	228 214	227 780	-434	0	14	14		
Värmlands län	68 957	67 022	-1 935	-3	25	24		
Örebro län	46 956	46 802	-154	0	17	16		
Västmanlands län	31 001	31 022	21	0	12	12		
Dalarnas län	49 609	49 094	-515	-1	18	17		
Gävleborgs län	57 263	55 752	-1 511	-3	21	20		
Västernorrlands län	52 762	50 692	-2 070	-4	22	21		
Jämtlands län	38 182	36 700	-1 482	-4	30	29		
Västerbottens län	56 343	54 395	-1 948	-3	22	21		
Norrbottens län	43 909	43 355	-554	-1	18	17		
Hela Sverige	1 283 909	1 278 503	-5 406	0	14	13		

Befolkning utanför tätort 2010 avser antal folkbokförda 2010 utanför 2015 års tätortsgränser.